

Warszawa, dnia 28 maja 2012 r.

Poz. 592

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 kwietnia 2012 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 139, poz. 647),
 - 2) ustawą z dnia 21 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 147, poz. 686),
 - 3) ustawą z dnia 9 maja 1997 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 82, poz. 518),
 - 4) ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770),
 - 5) ustawą z dnia 7 maja 1998 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 75, poz. 486),
 - 6) ustawą z dnia 26 lipca 2002 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 135, poz. 1146),
 - 7) ustawą z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 213, poz. 2081),
 - 8) ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589),
 - 9) ustawą z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 86, poz. 522),
 - 10) ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656),
 - 11) ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 178, poz. 1061),
 - 12) ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235),
 - 13) ustawą z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707)
- oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 4 kwietnia 2012 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 6 ustawy z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 139, poz. 647), który stanowi:

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 3 lit. b), który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 2 i 5 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 147, poz. 686), które stanowią:

„Art. 2. Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie mają obowiązku tworzenia Funduszu, wydatkują zgromadzone na koncie Funduszu środki na zasadach i na cele określone w ustawie.”

„Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.”;

- 3) art. 8 ustawy z dnia 9 maja 1997 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 82, poz. 518), który stanowi:

„Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., i art. 7 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 31 sierpnia 1997 r.”;

- 4) art. 99 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który stanowi:

„Art. 99. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z tym że przepisy art. 12–98 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 5) art. 2 ustawy z dnia 7 maja 1998 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 75, poz. 486), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 6) art. 12 i 14 ustawy z dnia 26 lipca 2002 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 135, poz. 1146), które stanowią:

„Art. 12. Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a nie mają obowiązku jego tworzenia na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wydatkują zgromadzone na rachunku Funduszu środki na cele i według zasad dotychczasowych.”

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 11, 14, 22, 26, 28, 32–38 oraz art. 3 pkt 1–3 i 5, art. 4, 5 i 12 ustawy, które wchodzi w życie pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym ustawa wchodzi w życie,

- 2) art. 2, 3 pkt 4 i 6 oraz art. 10, które wchodzi w życie pierwszego dnia siódmego miesiąca roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, w którym ustawa wchodzi w życie.”;

- 7) art. 20 ustawy z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 213, poz. 2081), który stanowi:

„Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z tym że przepisy art. 1 pkt 10, 17, 55, 56, 58 i 72 oraz art. 2 i art. 12 pkt 1 lit. a stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”;

- 8) art. 116 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589), który stanowi:

„Art. 116. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2007 r., z wyjątkiem art. 108, który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2007 r.”;

- 9) art. 2 ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 86, poz. 522), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

10) art. 55 ust. 1 i art. 57 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656), które stanowią:

Art. 55. „1. Dotychczasowy akt wykonawczy wydany na podstawie art. 5 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 44, zachowuje moc do czasu wejścia w życie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 5 ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 44, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 57. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 29–42, art. 45 pkt 1 i 3–9 oraz art. 48, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.;
- 2) art. 44, art. 47 i art. 55 ust. 1, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

11) art. 123 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 178, poz. 1061), który stanowi:

„Art. 123. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 13 pkt 3–5, art. 95, art. 101 ust. 3 i art. 120, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 10, art. 11, art. 18 pkt 1, art. 25, art. 43, art. 49 i art. 50, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2010 r.;
- 3) art. 2 pkt 3, art. 3, art. 5, art. 6, art. 8, art. 13 pkt 1, 2 i 6, art. 14, art. 18 pkt 2 lit. b i pkt 3 lit. b i c, art. 20, art. 21, art. 23, art. 28, art. 34, art. 36, art. 39 pkt 2–6, art. 40, art. 41, art. 45 pkt 1 i 6, art. 46 pkt 1 lit. a i lit. c–e oraz pkt 2–5, art. 57 pkt 2, art. 58, art. 59 pkt 1–3, art. 60, art. 63, art. 65 pkt 3–5, art. 66 pkt 1 lit. a i pkt 2, art. 67 pkt 1, art. 78, art. 79, art. 80 pkt 3 oraz art. 81, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.;
- 4) art. 16, art. 17 pkt 6, art. 33, art. 39 pkt 1 i art. 70, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.;
- 5) (uchylony);
- 6) art. 33, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.”;

12) art. 79 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), który stanowi:

„Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.;
- 2) art. 50–53 i 70–73, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 62 i 63, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 4) art. 64 ust. 2, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”;

13) art. 41 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707), który stanowi:

„Art. 41. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 7, art. 8, art. 15, art. 17 i art. 18, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 4, który wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.”

Marszałek Sejmu: *E. Kopacz*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 24 kwietnia 2012 r. (poz. 592)

USTAWA

z dnia 4 marca 1994 r.

o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1.¹⁾ Ustawa określa zasady tworzenia przez pracodawców zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, zwanego dalej „Funduszem”, i zasady gospodarowania środkami tego Funduszu, przeznaczonego na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, na dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych oraz na tworzenie zakładowych żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego.

2.²⁾ *Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji*³⁾ w porozumieniu z *Ministrami Pracy i Polityki Socjalnej*⁴⁾ oraz *Finansów*⁵⁾ w stosunku do pracowników zatrudnionych w podległych mu jednostkach sfery budżetowej, niebędących funkcjonariuszami lub żołnierzami zawodowymi, a *Minister Sprawiedliwości* w porozumieniu z *Ministrami Pracy i Polityki Socjalnej*⁴⁾ oraz *Finansów*⁵⁾ w stosunku do pracowników zatrudnionych w jednostkach sfery budżetowej więziennictwa, niebędących funkcjonariuszami służby więziennej, określa w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób tworzenia i gromadzenia środków Funduszu;
- 2) wysokość odpisu na Fundusz, jednak nie wyższą od określonej w ustawie.

3. *Minister Obrony Narodowej* w porozumieniu z *Ministrami Pracy i Polityki Socjalnej*⁴⁾ oraz *Finansów*⁵⁾ może określić, w drodze rozporządzenia, sposób tworzenia i gromadzenia środków Funduszu oraz wysokość odpisu na Fundusz – jednak nie wyższą od określonej w ustawie – w stosunku do pracowników cywilnych wojska.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1)⁶⁾ działalność socjalna – usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej – rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową;
- 2) coroczny odpis podstawowy – równowartość dokonanych odpisów na rachunek bankowy Funduszu w wysokości określonej w art. 5, na zasadach określonych w art. 6 ust. 2;
- 3) (uchylony);⁷⁾

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 67 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), która weszła w życie z dniem 4 kwietnia 2011 r.

²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 maja 1998 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 75, poz. 486), która weszła w życie z dniem 4 lipca 1998 r.

³⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw wewnętrznych, zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 24 i art. 29 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, Nr 107, poz. 732, Nr 120, poz. 818 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 199, poz. 1227, Nr 201, poz. 1237, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 68, poz. 574, Nr 77, poz. 649, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1277, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 28, poz. 143 i 146, Nr 107, poz. 679, Nr 127, poz. 857, Nr 155, poz. 1035 i Nr 239, poz. 1592 oraz z 2011 r. Nr 234, poz. 1385 i 1386 i Nr 240, poz. 1429), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

⁴⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw pracy i polityki społecznej, zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 16 i 26 oraz art. 21 i 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw finansów publicznych, zgodnie z art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 3 i art. 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 67 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ Przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 147, poz. 686), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

- 4)⁸⁾ zakładowe obiekty socjalne – ośrodki wczasowe i kolonijne, domy wypoczynkowe, sanatoria, ogrody działkowe, obiekty sportowo-rekreacyjne, żłobki, kluby dziecięce i przedszkola oraz obiekty służące działalności kulturalnej;
- 5)⁹⁾ osoby uprawnione do korzystania z Funduszu – pracowników i ich rodziny, emerytów i rencistów – byłych pracowników i ich rodziny oraz inne osoby, którym pracodawca przyznał, w regulaminie, o którym mowa w art. 8 ust. 2, prawo korzystania ze świadczeń socjalnych finansowanych z Funduszu;
- 6)¹⁰⁾ przedsiębiorca – osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli przedmiot jej działania obejmuje prowadzenie działalności gospodarczej.

Rozdział 2

Tworzenie Funduszu

Art. 3.¹¹⁾ 1.¹²⁾ Fundusz tworzą, z zastrzeżeniem ust. 2, pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku co najmniej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty.

1a. (uchylony).¹³⁾

1b. (uchylony).¹³⁾

2.¹⁴⁾ Pracodawcy prowadzący działalność w formie jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych tworzą Fundusz, bez względu na liczbę zatrudnianych pracowników.

3.¹⁵⁾ Pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku mniej niż 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, z zastrzeżeniem ust. 2, mogą tworzyć Fundusz do wysokości i na zasadach określonych w art. 5 lub mogą wypłacać świadczenie urlopowe, o którym mowa w ust. 4–6.

3a.¹⁶⁾ Pracodawcy, o których mowa w ust. 3, nieobjęci układem zbiorowym pracy oraz niezobowiązani do wydania regulaminu wynagradzania, informacje w sprawie nietworzenia Funduszu i niewypłacania świadczenia urlopowego przekazują pracownikom w pierwszym miesiącu danego roku kalendarzowego, w sposób przyjęty u danego pracodawcy.

3b.¹⁶⁾ U pracodawców, o których mowa w ust. 3, zatrudniających co najmniej 20 pracowników, objętych układem zbiorowym pracy, postanowienia w sprawie nietworzenia Funduszu i niewypłacania świadczenia urlopowego zawiera się w układzie zbiorowym pracy. Jeżeli u takich pracodawców pracownicy nie są objęci układem zbiorowym pracy, postanowienia w sprawie nietworzenia Funduszu i niewypłacania świadczenia urlopowego zawiera się w regulaminie wynagradzania; art. 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4.¹⁷⁾ Wysokość świadczenia urlopowego, o którym mowa w ust. 3, nie może przekroczyć wysokości odpisu podstawowego, określonego w art. 5 ust. 2, 2a i 3 – odpowiedniego do rodzaju zatrudnienia pracownika, z tym że wysokość świadczenia dla zatrudnionych, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3, ustala się proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy pracownika.

5. Świadczenie urlopowe, o którym mowa w ust. 4, wypłaca pracodawca raz w roku każdemu pracownikowi korzystającemu w danym roku kalendarzowym z urlopu wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 67 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 71 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 213, poz. 2081), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

¹³⁾ Dodany przez art. 5 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 26 lipca 2002 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 135, poz. 1146), który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.; uchylony przez art. 8 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 20 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241), który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 8 pkt 1 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13; ze zmianą wprowadzoną przez art. 8 pkt 1 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

5a.¹⁸⁾ Wypłata świadczenia urlopowego następuje nie później niż w ostatnim dniu poprzedzającym rozpoczęcie urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w ust. 5.

6. Świadczenie urlopowe, o którym mowa w ust. 4, nie podlega składce na ubezpieczenie społeczne pracowników.

7. (uchylony).¹⁹⁾

Art. 4.²⁰⁾ 1. U pracodawców, o których mowa w art. 3 ust. 1, układ zbiorowy pracy może dowolnie kształtować wysokość odpisu na Fundusz; może również postanawiać, że Fundusz nie będzie tworzony.

2. U pracodawców określonych w art. 3 ust. 1, których pracownicy nie są objęci układem zbiorowym pracy, postanowienia w sprawach, o których mowa w ust. 1, może zawierać regulamin wynagradzania.

3. Jeżeli u pracodawcy, o którym mowa w ust. 2, nie działa zakładowa organizacja związkowa, postanowienia regulaminu wynagradzania w sprawie wysokości odpisu na Fundusz lub nietworzenia Funduszu wymagają uzgodnienia z pracownikiem, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

Art. 5. 1. Fundusz tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych.

2.²¹⁾ Wysokość odpisu podstawowego, o którym mowa w ust. 1, wynosi na jednego zatrudnionego, z zastrzeżeniem ust. 2a i 3, 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą.

2a.²²⁾ Wysokość odpisu podstawowego na jednego pracownika młodocianego wynosi w pierwszym roku nauki 5%, w drugim roku nauki 6%, a w trzecim roku nauki 7% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2.

3.²³⁾ Wysokość odpisu podstawowego na jednego pracownika wykonującego prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze – w rozumieniu przepisów o emeryturach pomostowych, wynosi 50% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2.

3a. (uchylony).²⁴⁾

3b. (uchylony).²⁴⁾

4.²⁵⁾ Wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

5.²⁶⁾ Pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

5a.²⁷⁾ Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy żłobek lub klub dziecięcy oraz przeznaczą na ten cel z odpisu podstawowego kwotę odpowiadającą 7,5 punktu procentowego tego odpisu mogą zwiększyć Fundusz na każdą zatrudnioną osobę o 7,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego.

6.²⁸⁾ Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych, w celu naliczania odpisu na Fundusz, biorąc pod uwagę w szczególności liczbę osób zatrudnionych w danym roku kalendarzowym.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 4 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 maja 1997 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 82, poz. 518), która weszła w życie z dniem 8 sierpnia 1997 r.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 4 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 18; uchylony przez art. 5 pkt 2 lit. d ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

²¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 44 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656), który wszedł w życie z dniem 15 stycznia 2009 r.

²⁴⁾ Przez art. 5 pkt 4 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

²⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 5 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁾ Dodany przez art. 67 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 44 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 23.

7. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne, o którym mowa w ust. 2, ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” nie później niż do dnia 20 lutego każdego roku.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do:

- 1) szkół wyższych działających na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym;
- 2) szkół i placówek objętych systemem oświaty w stosunku do nauczycieli podlegających przepisom Karty Nauczyciela.

8a.²⁹⁾ Odpisy i zwiększenia, o których mowa w art. 5, 13 i 14, u pracodawcy tworzą jeden Fundusz.

Art. 5a.³⁰⁾ W 2012 r. przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2010 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7.

Art. 6. 1.³¹⁾ Odpisy i zwiększenia, o których mowa w art. 3–5 i 6a, oraz kwoty wypłaconych świadczeń urlopowych, o których mowa w art. 3, obciążają koszty działalności pracodawcy.

2.³²⁾ Równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1–3.

2a.³³⁾ Przepisów ust. 2 oraz art. 12 ust. 1 nie stosuje się do pracodawców, o których mowa w art. 3 ust. 3.

3. (uchylony).³⁴⁾

Art. 6a.³⁵⁾ 1.³⁶⁾ Pracodawca, rozpoczynający działalność w roku kalendarzowym, zobowiązany do utworzenia Funduszu, dokonuje, z zastrzeżeniem ust. 1a, odpisu na Fundusz od następnego roku kalendarzowego.

1a.³⁷⁾ Jeżeli rozpoczęcie działalności następuje w roku kalendarzowym w wyniku komercjalizacji, przejęcia, podziału lub połączenia zakładu lub jego części z równoczesnym przejściem pracowników, pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty oraz pracodawca, o którym mowa w art. 3 ust. 2, tworzą Fundusz.

2. (uchylony).³⁸⁾

Art. 7. 1. Środki Funduszu zwiększa się o:

- 1)³⁹⁾ wpływy z opłat pobieranych od osób i jednostek organizacyjnych – korzystających z działalności socjalnej, o której mowa w art. 2 pkt 1;
- 2) darowizny oraz zapisy osób fizycznych i prawnych;
- 3) (uchylony);⁴⁰⁾
- 4) odsetki od środków Funduszu;
- 5) wpływy z oprocentowania pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe;
- 6) wierzytelności likwidowanych zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego;
- 7)⁴¹⁾ przychody z tytułu sprzedaży, dzierżawy i likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej, w części nieprzeznaczonej na utrzymanie lub odtworzenie zakładowych obiektów socjalnych;

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁰⁾ Dodany przez art. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 5 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13.

³²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁾ Przez art. 1 pkt 6 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

³⁷⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 18; w brzmieniu ustalonym przez art. 8 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 12.

³⁸⁾ Przez art. 5 pkt 6 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13.

³⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

⁴⁰⁾ Przez art. 5 ustawy z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 139, poz. 647), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

⁴¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 8 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

8)⁴²⁾ przychody z tytułu sprzedaży i likwidacji zakładowych domów i lokali mieszkalnych w części nieprzeznaczonej na utrzymanie pozostałych zakładowych zasobów mieszkaniowych;

9) inne środki określone w odrębnych przepisach.

1a. Za przychód ze sprzedaży lub likwidacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, uważa się przychód ze sprzedaży lub likwidacji pomniejszony o koszty tej sprzedaży lub likwidacji.

2.⁴³⁾ Zwiększenia, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, nie dotyczą pracodawców postawionych w stan upadłości lub likwidacji, z wyłączeniem przedsiębiorstw państwowych likwidowanych w celu prywatyzacji.

3.⁴⁴⁾ W razie przejścia zakładu pracy w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy na pracodawcę zobowiązanego do tworzenia Funduszu, Fundusz pracodawcy przejmującego przejmuje środki pieniężne, należności i zobowiązania Funduszu pracodawcy przekazującego.

3a.⁴⁵⁾ W razie przejścia zakładu pracy w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy na pracodawcę, który nie jest zobowiązany do tworzenia Funduszu, pracodawca przejmujący przejmuje środki pieniężne, należności i zobowiązania Funduszu pracodawcy przekazującego. Nadwyżka przejętych środków pieniężnych wraz z odsetkami oraz przejętych należności wraz z odsetkami nad przejętymi zobowiązaniami wraz z odsetkami nie stanowi przychodu pracodawcy przejmującego, jest gromadzona na odrębnym rachunku bankowym lub wydzielonym subkoncie i podlega wydatkowaniu na zasadach określonych ustawą dla dokonywania wydatków z Funduszu. Art. 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3b.⁴⁵⁾ W razie przejścia części zakładu pracy w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy na pracodawcę zobowiązanego do tworzenia Funduszu, Fundusz pracodawcy przejmującego zwiększa się, w części przypadającej na liczbę przejmowanych pracowników, o równowartość środków pieniężnych Funduszu pracodawcy przekazującego, skorygowanych odpowiednio o należności i zobowiązania Funduszu – według stanu na ostatni dzień miesiąca, w którym następuje przejście.

3c.⁴⁵⁾ Zasady podziału środków pieniężnych stanowiących równowartość odpisu podstawowego, obciążającego koszty pracodawcy przekazującego, dotyczącego roku, w którym następuje przejście części zakładu pracy, określa porozumienie między pracodawcami.

3d.⁴⁵⁾ Przekazanie środków, o których mowa w ust. 3b i 3c, następuje w terminie 30 dni od daty przejścia części zakładu pracy, chyba że porozumienie, o którym mowa w ust. 3c, stanowi inaczej.

4.¹⁰⁾ Przedsiębiorcy mogą dodatkowo zwiększać środki Funduszu z zysku netto do podziału, a spółdzielnie – z nadwyżki bilansowej.

Art. 8. 1. Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.

2.⁴⁶⁾ Zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie ustalonym zgodnie z art. 27 ust. 1 albo z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów.

2a. (uchylony).⁴⁷⁾

3. Związkom zawodowym przysługuje prawo wystąpienia do sądu pracy z roszczeniem o zwrot Funduszowi środków wydatkowanych niezgodnie z przepisami ustawy lub o przekazanie należnych środków na Fundusz.

Art. 9. 1.⁴⁸⁾ Pracodawcy mogą prowadzić wspólną działalność socjalną na warunkach określonych w umowie. Przepisy art. 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

⁴²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 18.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 86, poz. 522), która weszła w życie z dniem 4 czerwca 2008 r.

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 5 pkt 7 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 13; uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 46.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. (uchylony).⁴⁹⁾

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności przedmiot wspólnej działalności, zasady jej prowadzenia, sposób rozliczeń oraz tryb wypowiedzenia i rozwiązania umowy. Umowa może także określać warunki odstąpienia od jej stosowania oraz odpowiedzialność stron z tego tytułu.

Art. 10.⁵⁰⁾ Środkami Funduszu administruje pracodawca.

Art. 11. Środki Funduszu niewykorzystane w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

Art. 12. 1. Środki Funduszu są gromadzone na odrębnym rachunku bankowym.

2. Środki Funduszu nie podlegają egzekucji, z wyjątkiem przypadków, gdy egzekucja jest prowadzona w związku z zobowiązaniami Funduszu.

Art. 12a. 1.⁵¹⁾ Kto, będąc pracodawcą lub będąc odpowiedzialnym, w imieniu pracodawcy, za wykonywanie przepisów ustawy, nie wykonuje przepisów ustawy albo podejmuje działania niezgodne z przepisami ustawy, podlega karze grzywny.

2.⁵²⁾ W sprawach, o których mowa w ust. 1, orzeka się na podstawie wniosku pochodzącego od właściwego organu Państwowej Inspekcji Pracy w trybie określonym przepisami Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 3

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 13. (pominięty).

Art. 14. (pominięty).

Art. 15. (pominięty).

Art. 16. (pominięty).

Art. 17. (pominięty).

Art. 18. (pominięty).

Art. 19. (pominięty).

Art. 20. Ilekroć w innych ustawach jest mowa o zakładowym funduszu socjalnym i zakładowym funduszu mieszkaniowym, oznacza to zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzony na zasadach określonych w ustawie.

Art. 21. Niewykorzystane środki zakładowego funduszu socjalnego i zakładowego funduszu mieszkaniowego przechodzą na Fundusz.

Art. 21a.⁵³⁾ W rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i innych spółdzielniach zajmujących się produkcją rolną przepisy ustawy mogą być również stosowane do członków tych spółdzielni. Decyzje w tym zakresie podejmuje walne zgromadzenie spółdzielni.

Art. 22. Traci moc ustawa z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1990 r. Nr 58, poz. 343, z 1991 r. Nr 80, poz. 350 oraz z 1992 r. Nr 21, poz. 85).

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁵⁴⁾ z mocą od dnia 1 stycznia 1994 r.

⁴⁹⁾ Przez art. 1 pkt 10 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 97 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2007 r.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵⁴⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 30 marca 1994 r.